

ЗАНЯТАК – ЭКСПЕРЫМЕНТ ПА АДУКАЦЫЙНАЙ ГАЛІНЕ "ДЗІЦЯ І ПРЫРОДА" ДЛЯ ДЗЯЦЕЙ РОЗНАЎЗРОСТАВАЙ ГРУПЫ "ЧАРОЎНАЯ КРОПЕЛЬКА"

Задачы: 3-4 г.: садзейнічаць назапашвання у дзяцей уяўленняў аб уласцівасцях вады; фарміраваць уменне дзяцей выкарыстоўваць органы пачуццяў, для пазнання аб'ектаў прыроды; развіваць увагу, цікавасць к эксперыментаванню; выхоўваць акуратнасць пры правядзенні доследаў;

4-5 г.: пашыраць і паглыбляць уяўленні дзяцей аб уласцівасцях вады; фарміраваць уменне дзяцей выкарыстоўваць органы пачуццяў, для пазнання аб'ектаў прыроды; развіваць дапытлівасць, імкненне эксперыментавання і даследавання; выхоўваць беражлівыя адносіны да вады.

Матэрыял: 2 шклянкі: адна з вадой, другая з малаком, слоічкі з вадой, дробныя цацкі, пясок, пластмасавыя бутэлькі з вечкамі, нафарбаванымі на іх фарбамі, дзелькі апельсіна і лімона, цукар, соль, крышталікі лімоннай кіслаты.

Ход занятка

Выхавальнік (В.). Дзеці, паслухайце ўважліва мой верш загадку і паспрабуйце яе адгадаць.

Кажуць, яна ўсюды!

У лужыне, у моры, у акіяне і ў вадаправодным кране.

Як лядзяш замярзае, у лес туманам запаўзае.

На пліце ў вас кіпіць, парай чайніка шypпiць,

Без яе нам не памыцца, не наесціся, не напіцца!

Смею вам я далажыць: Без яе нам не пражыць!

(Вада)

Малайцы дзеці - гэта вада. Усе расліны і жывёлы без вады гінуць.

Свет вады-вялікі. На зямлі многа вады. Вада ў акіянах, у морах, рэках, азёрах, у балотах і ў аб'ёмах, гэта дажджавыя кроплі і сняжынкi. Без вады не могуць вырасці і выжыць расліны, жывёлы таксама не выжывуць, калі піць не будзе. І чалавек не зможа выжыць без вады. Вада патрэбна ўсяму жывому на зямлі!

Хочаце яшчэ даведацца аб вадзе? Праходзьце, калі ласка, у нашу міні-лабараторыю. Тут мы з вамі сёння будзем праводзіць доследы з вадой. У

гэтым нам дапамогуць нашы 5 памочнікаў. Ведаеце вы іх? Назавіце *(адказы дзяцей)*.

Выхавальнік дашкольнай адукацыі прапануе дзецям падысці да стала. На стане стаяць 2 шклянкі, у адным наліта вада, у іншым-малако, ляжаць на падносе дробныя цацкі, пясок у талерцы, пластмасавыя бутэлькі з вечкамі нафарбаванымі на іх фарбай.

В. Тут нам з вамі, у працы з вадой, дапамогуць нашы ўважлівыя вочкі. Я прыгатавала для вас 2 шклянкі, у адным наліта вада, у іншай – малако. Паглядзіце на ваду і скажыце, якая вада? *(Чыстая, празрыстая і т.д.)*. Паспрабуйце ўбачыць, што ляжыць у кожным з шклянак. *(дзеці глядзяць і робяць выснову)*

Чаму ў шклянцы з вадой мы ўбачылі прадмет, а ў малацэ не?

- Мы яшчэ раз з вамі пераканаліся, што вада валодае ўласцівасцю-яна празрыстая.

Правільна, вашы вочкі былі вельмі ўважлівымі. А я цяпер у банку насыплю трохі пяску. Што адбылося? *(Цацкі сталі дрэнна бачныя)*. Чаму? *(Дзеці выказваюць здагадкі)*. Значыць мы даказалі, што вада не заўсёды бывае светлай і празрыстай.

Выснова: Калі ў ваду дадаць пясок, зямлю-яна стане бруднай, цёмнай.

В. А цяпер я пакажу вам фокус. Глядзіце ўважліва: я бяру бутэльку з чыстай вадой, накрываю вечкам і падтрасаю ваду. Што здарылася з вадой? *(Яна стала зялёнай)*. Чаму? *(Дзеці выказваюць здагадкі)*. Паказваю гэты фокус яшчэ два разы. Вада станавіцца чырвонай, сіняй. Цікава, дзеці, але чаму, вада памянляла колер? *(Адказы дзяцей)*. А цяпер я адкрыю вам таямніцу. Паказваю дзецям вечка, на дне якой знаходзіцца фарба. І пры устрэсванні, вады ў бутэлькі, фарба трапляе ў ваду і зафарбоўвае яе.

Выснова: Вада не мае колеру, але яна можа змяніць колер, калі ў яе дадаць фарбавальнікі.

В. А што ж нам можа расказаць аб вадзе наш памочнік нос. Калі мама пячэ піражкі і булчкі, апетытны пах вы адчуеце за дзвярыма кватэры. Тонкі водар выдаюць кветкі, духі. Прапаную дзецям падысці да іншага стала. На стане стаіць вада ў трох банках, на сподачку дзелькі апельсіна, лімона. Давайце панюхаем ваду. Чым яна пахне? *(Вада не мае паху)*. Малайцы, правільна вызначылі, вада паху не мае. А што будзе, калі я дадам у ваду кропелькі соку апельсіна, лімона? Чым яна будзе пахнуць? *(Адказы дзяцей)*. Прапаную дзецям вызначыць, чым пахне вада з даданнем соку ад лімона, апельсіна. Што дапамог нам даказаць наш памочнік нос? *(Адказы дзяцей)*

Выснова: Што вада не мае паху, але яна можа набываць розныя пахі ад іншых рэчываў, якія ў яе дадаюць.

В. Вось цікава: ці ёсць смак у простаї вады? Дзеці, а што ж нам можа расказаць аб вадзе наш памочнік язык? (*Адказы дзяцей*).

*Падыходзім да трэцяга стала. На стале чатыры шклянкі з вадой і тры талеркі: у адной - цукар, у другой - соль, у трэцяй - крышталікі лімоннай кіслаты. Такім чынам, я спрабую ваду. Густу я не адчула. А зараз і вы паспрабуйце, праз саломінку папіць ваду. Ці ёсць у яе смак? Давайце паспрабуем дадаць крышталікі лімоннай кіслаты і ваду паспрабуем на смак (*Дзеці выконваюць заданне выхавальніка*). Што змянілася? (*Вада стала кіслая*.) А зараз возьміце лыжачкі і насыпце ў ваду цукар, размяшайце і паспрабуйце на смак, змяніўся смак? (*Вада зрабілася салодкая*.)*

Выснова: Звычайная вада смаку не мае, але можа яго набываць.

В. Дзеці, а ці ведаеце вы навошта патрэбна вада? (*Піць, варыць ежу, мыцца, паліваць кветкі і г.д.*). А як вы думаеце, мы павінны берагчы ваду? (*Адказы дзяцей*). А чаму мы павінны берагчы ваду? (*Адказы дзяцей*). Вядома, на нашай планеце шмат вады, але гэта зусім не значыць, што яе не трэба берагчы. Вада ў краны трапляе з ракі. Перш чым прыйсці да нас, яна прапрабляе вялікі шлях, калі мы не будзем зачыняць краны, то гэтая вада па кропельцы будзе проста сыходзіць дарма, могуць абмялець рэкі, тады моры не атрымаюць ваду і могуць загінуць жывёлы і рыбы, якія жывуць у вадзе. Мы павінны берагчы ваду, каб яе хапіла на ўсіх. Давайце вывучым правілы карыстання вадой.

1. Добра зачыняй кран, каб вада не капала.
2. Не пускай ваду моцнай струёй.
3. Набірай столькі вады, колькі неабходна.

В. Дзеці, што вы даведаліся аб вадзе? Чаму трэба берагчы ваду? (*Адказы дзяцей*).

